

ПЕДАГОГІЧНІ КАДРИ

ОРГАН ПАРТБЮРО, ДИРЕКЦІЇ, КОМІТЕТУ ЛКСМУ
І ПРОФОРГАНІЗАЦІЇ КИЇВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
ПЕДАГОГІЧНОГО ІНСТИТУТУ імені О. М. ГОРЬКОГО

№ 17 (86)

27

червня
1959 року
СУБОТА

Ціна 15 коп.

Хай щастить вам
у дорозі,
Дорогі
випускники!

Сесія в розпалі

★ ★ ★

ЕКЗАМЕНИ НА ПЕРШОМУ РОСІЙСЬКОМУ

Кожний екзамен — це перевірка роботи не тільки студентів, а й викладача.

Якщо студент хвилюється за себе, відповідає за свої знання, то викладач несе відповідальність за весь курс, за всіх студентів.

Для наших першокурсників весняна сесія — це перші курсові екзамени — подія незвичайна і дуже важлива.

Саме в цей час найповніше виявляються ті помилки, які мали місце на протязі навчального року.

Невдало розпочали свої перші курсові екзамени студенти російського відділу. Незадовільні оцінки з'явилися уже на першому екзамені з старослов'янської мови. В. Володимиров, Є. Гофштейн, Т. Батієвська і ще кілька студентів «порадували» себе і товаришів «двійками». А студент Песков виявив свою повну безпорадність у вузлових питаннях цього досить складного предмету.

Були прикrostі і на інших екзаменах, але ми не будемо аналізувати їх у цій короткій статті і зупинимось на екзамені з стародавньої російської літератури, яку складали студенти I-ої групи.

Загальна картина складає добре враження. З 24 студентів 9 одержали «відмінно», 12 — «добре» і 3 — «задовільно».

Але цифри, на жаль, не дають повного уявлення про людей, що стоять за ними. Саме про них і треба говорити.

На курсі є кілька демобілі-

зованих воїнів з лав Радянської Армії. До їх числа належить і А. Гутніченко. Звичайно, йому важко після довгої перерви вчитись, але він повинен за час перебування в інституті оволодіти тією сумою знань, яку вимагає програма. І в цьому велика роль належить групі, її активу.

Слабо орієнтується в історико-літературному процесі і І. Волошенко. Це стосується, мабуть, не тільки літератури, бо в його матрикулі одні «трійки». Йому теж потрібна «швидка допомога».

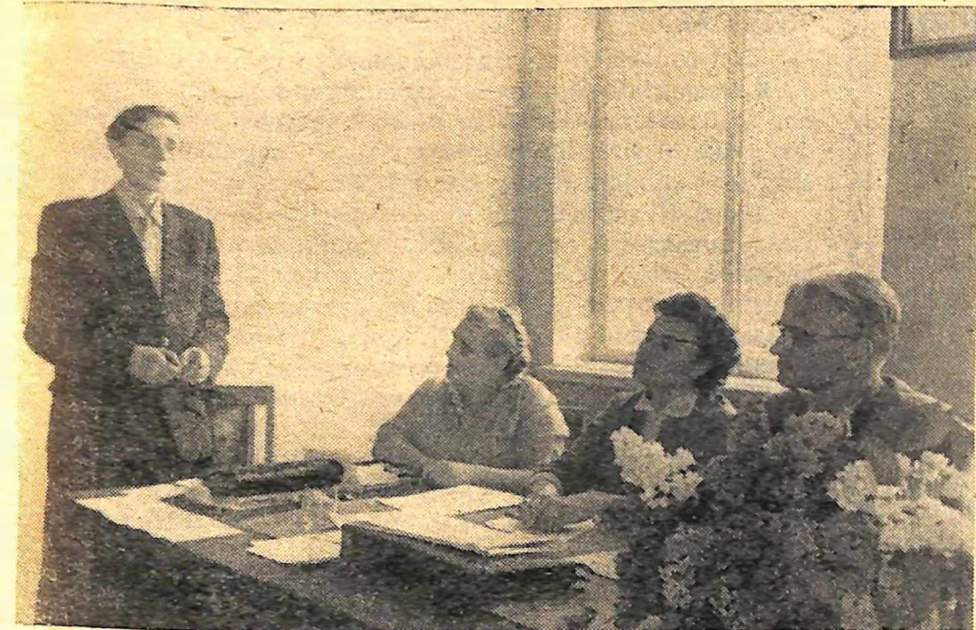
Деякі студенти (Г. Винниченко, Є. Лисенко) явно переоцінили свої можливості, сподіваючись роботу в піонерському таборі суміщати з успішним складанням екзаменів. На ділі ж вийшло зовсім інше.

Цього б не трапилося, якби актив групи — Н. Костенко, Ю. Арістов, А. Дусь та інші — приділяли більше уваги своїм відстаючим товаришам, ділилися з ними тим маленьким позитивним досвідом, що вже є в їх роботі.

Попереду ще чотири роки навчання, вісім екзаменаційних сесій. Успіхи наступних років у великій мірі залежатимуть від того, чи будуть проаналізовані і враховані помилки першого року навчання. Над цим уже зараз повинні подумати всі студенти I курсу російського відділу.

Ю. ПОЛУДНЕНКО,
викладач кафедри російської літератури.

Випускника Л. Грекова на мовно-літературному факультеті знають не тільки як освіченого фахівця, але й як здібного літератора-початківця, неюганого музиканта. Ось він відповідає на державному екзамені з історії КПРС. Комісія, не гаючи часу, оцінила його відповідь на «відмінно».

На мовно-літературному факультеті державні екзамени розпочалися історією КПРС. На жаль, результати цього екзамену не порадували ні викладачів, ні самих студентів. Дуже мало відмінних та добрих оцінок, переважна більшість — задовільних. Чим же пояснити таке становище? Великий розрив між читанням курсу (3 роки) та екзаменом, та ще й кафедра чомусь зняла оглядові лекції перед державними екзаменами. А це було б дуже доречно в зв'язку з виходом в світ нового підручника з історії КПРС.

Однак не можна звальювати всю провину на причини об'єктивного характеру. Мабуть, і студенти не усвідомили всієї серйозності справи і своєї відповідальності за знання, набути протягом п'яти років навчання.

Зовсім інша картина виявилася на державних екзаменах з фахових дисциплін мовників та літераторів. Переважна більшість студентів одержала відмінні та добрі оцінки. Вони добре засвоїли курс сучасної української мови і методику її викладання, вільно роблять фонетичний, морфологічний та синтаксичний аналіз. Екзамени показали, що студенти-випускники набули навичок і вмінь викладання всіх тем шкільної програми з свого фаху і можуть теоретично обґрунтувати всі методичні прийоми.

Проте слід зазначити, що студенти українського відділу не стежать за своєю мовою, припускають неточності у висловлюванні думок. Окремі студенти змішують при фонетичному аналізі букви і звуки. Ці недоліки вказують на те, що в майбутньому потрібно більше уваги приділяти практичним заняттям з мови, літератури й методики мови і методики літератури, під час яких навчати студентів пов'язувати свої теоретичні знання з практичними вправами з аналізу мовних і літературних фактів.

Державна комісія на мовно-літературному факультеті відзначила міцні, глибокі знання студентів Н. Севериненко, Н. Шкурятної, Г. Матвійчук, Л. Грекова, Н. Король, М. Прядки та інших.

Залишилися ще екзамени, що охарактеризують підготовку студентів мовно-літературного факультету до другої спеціальності: український відділ — вихователі шкіл-інтернатів, російський відділ — викладачі музики та співу. Студенти наполегливо працювали в цих нових для педагогів галузях знань та умінь.

На педагогічному факультеті повним ходом йдуть державні екзамени, і результати досить успішні. Так, на дошкільному відділі державний екзамен з психології закінчився результатами: 10 відмінних, 15 добрих та жодної задовільної оцінки.

Державна комісія відзначила, що студенти мають ґрунтовні знання з психології, пов'язують основи психологічної науки з найновішими дослідженнями та питаннями перебудови школи в світлі Закону. Глибокі знання, вміння теоретичного аналізу в поєднанні з досвідом роботи в школі показали студенти Н. Кулик, В. Крушинська, О. Вахер, Л. Моложава та інші.

Студенти відділу спецпедагогіки склали екзамен з загальної та спеціальної педагогіки. З 47 випускників 21 одержали «відмінно», 8 — «задовільно», решта — «добре». Комісія відзначила хороші відповіді студентів Г. Отрошко, Н. Переверзевої, К. Войко.

В той же час комісія вважає, що на цьому відділі у відповідях студентів мали місце такі недоліки: окремі студенти не могли назвати видатних вітчизняних і радянських педагогів, назв педагогічних журналів, газет, важливі педагогічні статті, де висвітлено досягнення педа-

гогічної науки та передовий досвід. Мова деяких студентів відділу спецпедагогіки засмічена словами-паразитами. Це тим більш прикро, що їх друга спеціальність — вчитель-мовник.

Але, як кажуть, недоліки аналізуються для того, щоб їх виправляти у майбутньому. Всі зауваження комісії треба врахувати викладачам факультету та студентам молодших курсів.

Фізико-математичний факультет до державних екзаменів розпочав організаційну підготовку ще з початку навчального року.

У процесі підготовки до екзаменів багато попрацювали з студентами-математиками зав. кафедри елементарної математики І. Є. Шиманський та доцент Д. М. Маєргойз, з студентами-фізиками — ст. викладач

Промайнуло п'ять років навчання в інституті, прийшла пора звітувати перед державою, перед товаришами.

Старанно готується до кожного державного екзамену студент фізико-математичного факультету А. Степанович, впевнено відповідає на екзамені з історії КПРС.

К. П. Янківський, Є. М. Кравчук, І. І. Тичина, М. Г. Меньяйлов, В. П. Чернявський та ст. викладач М. А. Чередник, з історії КПРС — П. В. Петришина та М. М. Кубрушко.

Слід зазначити, що на екзаменах з історії КПРС студенти фізичного відділу відповідали краще, ніж математики. В 51

фізичній групі 11 студентів одержали «відмінно», 8 — «добре» й 4 — «задовільно»; в 52 фізичній — 10 — «відмінно», 11 — «добре», 3 — «задовільно». В 51 математичній групі — 5 — «відмінно», 12 — «добре» й 6 — «задовільно», а в 52 групі одна студентка навіть зовсім не склала екзамену.

Хороші, продумані відповіді, в яких студенти виявили свою теоретичну озброєність з історії КПРС та вміння пов'язувати наукові положення з сучасністю, давали на екзаменах студенти Ю. Корольов, М. Земляной та інші. Близькі знання з фізики показали студенти С. Кундюба та І. Романовський.

ЩЕ ПРО ЕКЗАМЕНИ

Зараз уже літня екзаменаційна сесія на всіх курсах і факультетах по суті закінчується, отже, є можливість зробити певні висновки.

На педагогічному факультеті в цьому році, крім курсових екзаменів на обох відділах, проходять і державні екзамени, які в цілому свідчать про ґрунтовні знання студентів з основних предметів, що формують радянського дефектолога та працівника дошкільних установ. Відповіді переважної більшості студентів-випускників показують, що вони не тільки засвоїли теоретичний матеріал, але і вміють пов'язати його з практикою роботи спеціальних шкіл та дитячих садків. Особ-

ливо успішно складають державні екзамени такі студенти, як Л. Вавіна, Р. М'ягкоступова, Р. Карлінська, Н. Рогова, Р. Мешенгісер (дефектологічний відділ), Л. Козлова, В. Крушинська, Н. Кулик (дошкільний відділ).

Прикро, що поряд з цим трапляються і такі випадки, коли студенти почувають себе дуже невпевнено на екзаменах. А це є результатом їх несерйозної праці протягом усіх років перебування в інституті. В даному разі треба назвати таких студентів, як С. Онопрієнко, Л. Крамаренко, О. Андрощук (дефектологічний відділ), М. Онопрієнко, О. Алух-

тіна, Н. Стещенко (дошкільний відділ).

Говорячи про державні екзамени на педагогічному факультеті, слід відзначити і деякі недоліки в їх організації. Відомо, що на факультеті є два відділи: дефектологічний та дошкільний. Звичайно, що це цілком різні спеціальності, проте невідомо чому державна комісія створена одна. Саме тому й вийшло так, що в комісії немає жодного дефектолога. І це в той час, коли державні екзамени складає біля 50 студентів-дефектологів.

М. ЯРМАЧЕНКО,
викладач кафедри
спеціалізації.

Сумлінне навчання дає свої наслідки

Для кожного з нас, студентів, екзамени — це справа важлива, урочиста і святкова. Чи це екзамен у школярів, що вперше, хвилюючись, беруть екзаменаційну картку, чи це екзамен на атестат зрілості, чи, може, поточні семестрові екзамени у студента або державні екзамени у молодих фахівців своєї справи — всі вони усвідомлюють відповідальність цього моменту, відчувають, що це звіт перед колективом, перед піонерською чи комсомольською організацією, звіт перед товаришами і державою.

Про що ж говорять наслідки екзаменаційної сесії на третьому курсі мовно-літературного факультету (укр. відділ). Високі показники свідчать про сумлінність праці студентів проти-

гом семестру. Народна мудрість говорить: «Що посієш, те й пожнеш». Екзамен — це заключний момент повсякденної роботи над собою, всього навчального процесу на протяжності семестру чи курсу. Студенти активно виступали на семінарах, глибоко опрацьовували програмний матеріал під час практичних занять — все це свідчить про свідоме ставлення до своїх обов'язків студента — комсомольця, що у відповідь на всенародний рух створення комуністичних бригад відповідає підвищенням якості навчання, більш активним втручанням у життя, участю у промисловій роботі. Плодотворна навчальна праця неможлива без твердого режиму під час сесії, без чер-

гування праці з відпочинком. Все це — і усвідомлення свого обов'язку, і сумлінна праця під час семестру, і добре поставлений режим під час сесії — відбивається на наслідках екзаменаційної сесії. Так, наприклад, перша група третього курсу мовно-літературного факультету українського відділу склала вже три екзамени: політекономію, історію педагогіки і сучасну українську мову. Наслідки відраділи: жодної трійки, більше половини «відмінно». Такі ж добрі справи і в другій групі.

В. ВАШКУЛАТ,
комсорг I групи III курсу
мовно-літературного факультету українського відділу.

Літня сесія заочників

25 червня вранці розпочали заняття студенти-заочники.

Учителі фізики, математики, основ виробництва, російської мови та літератури, української мови та літератури, вчителі молодших класів та спеціальних шкіл прибули на сесію, щоб підвищити свою кваліфікацію, набутти знання, яких так бракує їм у практичній роботі.

Викладачі інституту докладають всіх зусиль, щоб за короткий час в стислій формі, на високому науковому та ідейному рівні викласти студентам запланований навчальний матеріал, застосовуючи нові методи роботи. Так, під час читання коротенького курсу «Технології матеріалів» для студентів V курсу фізико-матема-

тичного факультету буде продемонстровано ряд учбових фільмів, які ознайомлять слухачів з процесом добування корисних копалин, ливарним виробництвом, різними видами обробки металів тощо.

Виконавши цикл практичних робіт з методики — фізичного шкільного експерименту, вимірювання на

місцевості та захистивши курсову роботу з методики математики, студенти-випускники будуть готуватися до останніх екзаменів, слухати оглядові лекції. Адже державні екзамени не за горами.

А. СЕРДЮК,
студент V курсу
фізико-математичного факультету заочного відділу.

На заслужений відпочинок

Наукова робота починається з книги. Не вивчивши всього, що вже зроблено в науці з обраної дослідником проблеми, неможливо ні розробити її, ні викласти у вузівському курсі.

Але літератури з кожної галузі знань — море. Щоб знайти в ньому саме те, що потрібно, науковому працівникові, особливо молодому, необхідна кваліфікована допомога.

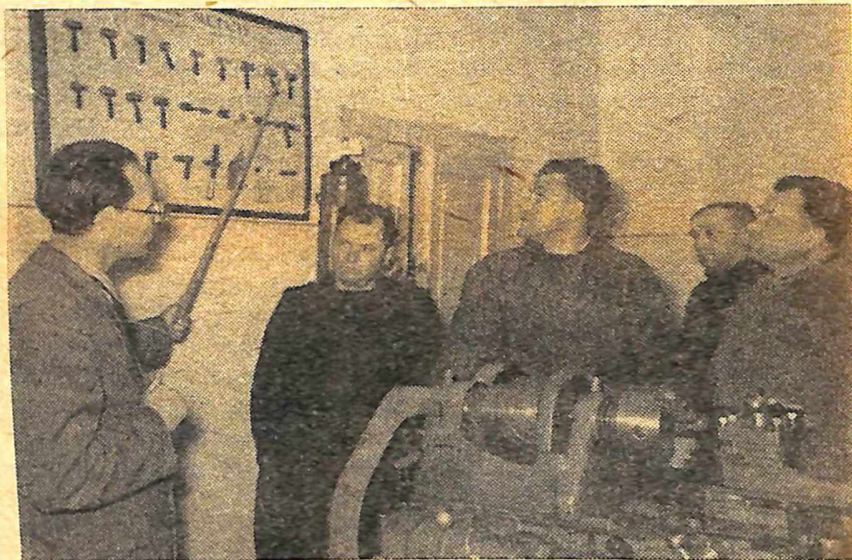
На протязі багатьох років надійним помічником викладачів, аспірантів, членів студентського наукового товариства у підборі відповідної літератури була старший бібліотекар Неона Андріївна Пустовіт.

Цілі покоління студентів-старшокурсників, аспірантів, та й викладачів-науковців з вдячністю згадують її уважне, дбайливе ставлення до кожної читацької вимоги, зобов'язані їй тим, що потрібна книга у потрібний момент обов'язково опинялася у них в руках.

Тепер Неона Андріївна переходить на пенсію. Держава забезпечує їй, як і всім радянським трудівникам похилого віку, заслужений відпочинок. Більш молоді працівники займуть її місце за столом видачі в нашій фундаментальній бібліотеці. Але нам здається, що досвід Неони Андріївни в справі обслуговування наукових працівників й усіх читачів бібліотеки стане у пригоді кожному бібліотечному працівникові.

А Неоні Андріївні побажаємо довгих років щасливого життя і тісного зв'язку з колективом нашого інституту, якому вона віддала стільки років сумлінної й наполегливої праці.

М. МИРОНОВ,
член бібліотечної Ради КДПІ.

На фото: викладач інституту тов. Чумак пояснює вчителям шкіл Київської області обробку металу на токарних верстатах за допомогою різноманітних різців.

РАЦІОНАЛЬНО ВИКОРИСТАТИ ЛІТНІ КАНІКУЛИ

Життя студентів вступає у новий свій період. Настав час літніх вакацій. Перед кожним студентом, який сумлінно працював протягом навчального року, постає приваблива перспектива канікул і разом з тим завдання, як найбільш раціонально провести їх.

Було б неправильним і мало корисним для майбутнього вчителя провести канікулярний час без певної мети і користі як для зміцнення свого здоров'я, так і для набуття певних знань і умінь.

Звичайно, що першою турботою кожного студента мусить бути зміцнення фізичного стану свого організму, зняти, так би мовити, втомленість, що накопилася протягом року в результаті інтенсивних занять.

Досягти цього можна шляхом перебування у спортивно-оздоровчих таборах, що зараз набувають все більшого розповсю-

ПОРАДИ СТАРШИХ

дження, участю у туристських походах, працею у піонерських таборах спортивного типу, яких теж зараз організовано чималу кількість тощо. Відправитися у санаторій, на курорт чи будинок відпочинку треба лише в крайньому разі, коли студент почуває себе надто стомленим, чи, може, йому треба щось підлікувати, щоб не дати можливості своєму невеличкому нездужанню перетворитися на якусь тяжку хворобу.

Решті студентів ми радимо сполучити свій відпочинок з працею, насамперед, фізичною. Бо немає нічого кращого для зміцнення здоров'я і зняття розумової втомленості, як фізична праця на вільному повітрі — чи то на будівництві, чи в сільському господарстві, чи то в розвідувальних експедиціях го-

що. Причому, свою фізичну працю завжди треба поєднувати з громадсько-політичною діяльністю. Студент, що працюватиме, скажімо, у радгоспі, чи в колгоспі, повинен увійти в актив читців, пропагандистів, організаторів художньої самодіяльності колгоспної молоді тощо. В процесі цієї роботи майбутній учитель набуде цінного вміння знаходити контакт з трудящою людиною, поступово позбавлятиметься соромливості і набуде впевненості у складній і відповідальній праці пропагандиста і організатора.

Крім роботи пропагандистського характеру, кожний студент педагогічного інституту, відповідно до своєї спеціальності, повинен виступити і як педагог.

Для цього треба підготувати одну-дві доповіді-бесіди на найбільш актуальні педагогічні теми на даному етапі розвитку

нашої радянської школи, дитячих садків, майданчиків, а також — піонерської організації. В першу чергу, ці теми повинні торкатися питань трудового виховання наших дітей як у школі, так і в сім'ї. Корисно буде опрацювати теми, що стосуються питань морального виховання, питань світоглядного характеру, наприклад, атеїстичного виховання, боротьби проти марновірства і різних забобів релігійно-містичного характеру. Поради і консультації по підготовці цих доповідей-бесід слід негайно одержати у викладачів педагогіки, психології, суспільних наук, скласти список відповідної літератури, опрацювати план з тим, щоб до від'їзду з інституту мати в руках потрібний матеріал. Здається нам, що організацією цієї справи повинен зайнятися наш комсомол, причому, зайнятися негайно і конкретно, бо часу до закінчення навчального року залишилося дуже мало.

Нарешті, слід окремо сказати про наших студентів-«дошкільників». В сучасний момент мережа дитячих садків і переддошкільних майданчиків,

по колгоспах особливо, значно поширюється. Постанова ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР про дитячі дошкільні установи вимагає від нас наполегливої праці у перебудові роботи педагогічних колективів цих установ. Студенти-дошкільники, прибувши на канікули, повинні одразу довідатися про стан дошкільної установи у даній місцевості і, не гаючи часу, включитися у роботу педагогічного колективу дитсадка, стаціонарного, чи створеного на літній час. Бо і там, і тут для нашого студента завжди знайдеться робота.

Звичайно, життя може висунути ще багато інших форм корисної роботи студента у канікулярний час, передбачити їх важко і не завжди доцільно. Але цілком зрозуміло, що студент у період канікул повинен свій відпочинок сполучати з працею, а не витрачати дорогоцінний канікулярний час без плану і користі для своєї майбутньої почесної праці радянського вчителя.

С. ЛИТВИНОВ,
зав. кафедри педагогіки.

Зростає наша зміна

Студенти дошкільного відділу педагогічного факультету вже протягом кількох років проходять педагогічну практику, оволодіваючи майстерністю дошкільного виховання.

Перша моя зустріч з практикантами цього року дещо мене насторожила. Здавалося, що дівчата легкоково ставляться до своєї роботи з малюками, мало виникають у справі дитячого колективу. Але пізніше я

переконалася, що помилилась. Через кілька днів студенти-практиканти повністю включилися в роботу на місцях вихователів і вели цю роботу успішно до кінця педагогічної практики.

Я думаю, що практика дала багато цінного для студентів. Вони набули певних педагогічних навичок у роботі з дошкільнятами. Однак, студентам

не слід забувати, що їм погрібно ще багато вчитися, вивчати дитячий колектив і вміло спрямовувати його роботу.

Вважаю, що практиканти-дівчата здібні, серйозні, цікавляться дошкільною роботою. Хочеться вірити, що з них будуть кваліфіковані працівники дошкільних установ.

Я. ПОСПЕЛОВА,
зав. дитсадка № 115.

Робота з малюками

На протязі двох семестрів ми проходили практику в 115 дитячому садку.

Останнім етапом була активна практика. Всі ми проводили заняття не вперше, бо наші дівчата закінчили педучилище і вже були обізнані з роботою в дитячому садку.

Спочатку саме почуття знайомого і не давало нам можливості почати працювати на всю потужність, думали, що все легко. А от коли дійсно було важко, всі не падали духом, не боялися впроваджувати в роботу нові методи.

Активна практика співпала з підготовкою до спартакиади УРСР, тому для підготовки до занять залишилося дуже мало часу, але не було такого випадку, щоб хтось прийшов на заняття не підготовленим.

Особливо вдало проходили заняття з малювання і ліплення. Ці заняття проходили цікаво, завжди використовувалися нові прийоми. Так, Л. Луценко провела малювання «Береги» двома пензликами. Це було не легко, але всі діти справились із завданням успішно.

Практиканти у своїй роботі з дітьми використовували те

позитивне, що можна було перейняти у старших, радилися з ними.

Під час обговорення наслідків практики робота нашої групи була високо оцінена. Це ще одне свідчення того, що інститут дає нам відповідну підготовку.

Ми дуже вдячні колективові дитячого садка і нашому методистові О. П. Ткаченко за ту велику і своєчасну допомогу, яка в значній мірі сприяла успішному проведенню практики.

Л. СИДОРСЬКА,
студентка II курсу
дошкільного відділу.

У дитячому колективі

Нещодавно закінчилась у нас активна практика в дитячому садку. Особисто з мене це була не перша практика, я вже проходила практику, навчаю-

чись у педучилищі. І тут я відчула різницю у педагогічній підготовці кадрів в училищі і інституті. Тих труднощів, які були раніше, я тепер не зу-

стріла: я краще могла бачити колектив дітей, працювати з ним, провадила заняття з використанням нових методів навчання. Запорукою мого скромного

успіху на практиці була добра фахова підготовка, за яку я вдячна викладачам інституту.

Л. ЛУЦЕНКО,
студентка II курсу
педфаку.

Студенти педагогічного факультету на практиці в дитячому садку № 115.

На фото вгорі: методист кафедри спеціальної педагогіки О. П. Ткаченко і завідувача дитсадка Я. М. Поспелова на обговоренні результатів занять з студентами.

На фото внизу: старша група дитсадка під час гри на своєму «кораблі» разом з студентами-практикантами А. Решетняк і Л. Луценко.

У вузах країни

Більше 200 студентів Свердловського політехнічного інституту виїжджали цієї зими на лісозаготівлі Ураду. Ними був організований студентський ліспромгосп. Заготовлену деревину відправлено цілинникам Казахстану.

Клуб дівчат відкрився у Куйбишевському педінсти-

туті. У центрі уваги клубної роботи найрізноманітніші питання: як тримати себе в товаристві, як сервірувати стіл, як зробити гарну зачіску, як красиво танцювати.

В зв'язку з перебудовою вищої школи профспілкова організація Ленінградського гірничого інституту

проводить зараз перевірку стану вечірнього і заочного навчання. З метою удосконалення навчально-методичної, наукової, виховної й інших видів робіт профком організував огляд-виставку матеріалів різних кафедр. У всіх цих заходах активну участь беруть професори й викладачі.

СТВОРИМО УЧБОВІ ФІЛЬМИ

Нещодавно в Москві проходила Всесоюзна нарада, де розглядалися питання про шляхи розвитку навчального фільму. На нараду з усього Радянського Союзу зібралися ентузіасты навчального кіно — педагоги, працівники учбової кінематографії, керівники міністерств і відомств, зацікавлених у правильному розв'язанні цього важливого питання.

Використання учбових фільмів у навчальному та виховному процесі інститутів, середніх шкіл та спеціальних навчальних закладів має виключно велике значення на сучасному етапі розвитку вищої та середньої освіти.

У навчальних закладах повинні використовуватись такі методи передачі найновіших знань учням, щоб молоді спеціалісти прийшли в життя підготовленими не лише до практичної діяльності з свого фаху, але й були здатними розвивати науку, пов'язувати її досягнення з потребами комуністичного суспільства. Одним з таких методів навчання, що допомагає пов'язати теорію з практикою, ознайомити слухачів з найзагадковішими таємницями природи, розповісти про історичні події, оживити на екрані незабутні образи героїв літературних творів, повести учнів на екскурсію до найвіддаленіших підприємств, є навчальне кіно.

В доповідях Міністра вищої освіти СРСР В. П. Єлютіна, заступника начальника управління трудових резервів при Раді Міністрів СССР Б. М. Мальцева, заст. Міністра освіти РРФСР О. І. Маркушевича та голови комісії учбового кіно союзу працівників кінематографії СРСР В. Л. Жемчужного велику увагу було приділено аналізу недоліків в сучасному стані розвитку учбового кіно. Досі ще не створено центрального організаційного органу у всесоюзному масштабі, який би координував потреби в учбових фільмах з їх виробництвом. Працівниками педагогічної науки ще досі не розроблено методик побудови учбового фільму, що враховувала б особливості кожної навчальної дисципліни, профілю, фаху та інше.

Нові завдання, що стоять перед системою освіти по широкому впровадженню заочної та вечірньої освіти без відриву від виробництва, ставлять нові вимоги до змісту фільмів. Виникає необхідність створювати для студентів-заочників такі навчальні посібники у вигляді кінокурсів, з яких вони могли б почерпнути знання й відомості, які важко засвоюються з підручників.

Багато розмов йшло про те, що настав час використовувати телебачення з навчальною метою. Так, по телевізору учні середньої школи можуть одержати консультацію з питань, особливо важливих при вивченні певного явища або процесу, заочники — прослухати цикл лекцій, що допомогли б їм у самостійній підготовці до заліків та екзаменів та інше. Адже можливості кіно й телебачення в даному випадку безмежні.

Надзвичайно жваве обговорення припало на долю питання: яким же повинен бути учбовий фільм, створений для середньої школи? Прийшли до висновку, що учбовий фільм повинен відповідати вимогам навчальних програм, освітлювати питання на основі найновіших наукових даних, виховувати в учнях почуття радянського патріотизму й комуністичної моралі, здійснювати завдання психологічної підготовки учнів до праці. За своєю побудовою учбовий фільм має бути фрагментарним, щоб учитель міг творчо застосовувати його на уроках при викладанні навчального матеріалу.

Велику полеміку викликало питання: учбовий фільм повинен бути німим чи звуковим? Одні виступали за абсолютну

запереченням звуку в учбовому фільмі, мотивуючи свої твердження тим, що звук не дає можливості вчителю виявити свою активну роль при поясненні кадрів фільму, інші вдавалися в протилежну крайність — учбовий фільм має бути лише звуковим, з дикторським текстом, що пояснює відповідні кадри.

В результаті активного обговорення й правильного педагогічного підходу до розв'язання цієї проблеми, було зроблено висновок, що в кожному конкретному випадку, при вирішенні конкретних педагогічних задач автори фільму (педагоги та кінематографісти) повинні правильно визначити потребу в озвученні фільму. Крім того, дикторський текст повинен активізувати сприймання зображеного на екрані, а не стомлювати учнів безперервним монотонним речитативом. Диктор повинен говорити з художньою виразністю, чітко, пояснюючи лише ті кадри, які не можуть бути зрозумілими без цього, даючи можливість учням шляхом логічних міркувань на основі зорового сприймання зображення на екрані відповіді на поставлені у фільмі запитання.

У виступах представників союзних республік зверталася особлива увага учасників наради на той факт, що відповідні міністерства мало звертають уваги на створення національного фонду учбових фільмів, які задовольняли б потреби навчальних закладів даної республіки, враховуючи її специфічні особливості. Не створено учбові фільми грузинською, казахською та іншими мовами народів СРСР. Зокрема, школи Української РСР до цього часу одержали лише два фільми українською мовою: «Гігієна школяра» та «Юні кукурудзіводи». Зовсім немає учбових фільмів з педагогіки та психології, що дуже потрібні в педагогічних вузах.

Одним з недоліків уже існуючого фонду учбових фільмів є те, що деякі з них створені без урахування педагогічних вимог.

Безперечно, у створенні навчальних фільмів для шкіл та педагогічних інститутів повинні брати участь такі особи, що добре знають особливості викладання тієї чи іншої теми або розділу програми, всього курсу в цілому, методику даного предмета, але разом з тим вони повинні знати той арсенал кінематографічних особливостей, які можна й доцільно використовувати для цілей навчання.

Викладачі нашого інституту мають великий досвід у роботі з студентами педагогічного інституту та в школі. Хто ж інший, як не наукові та педагогічні працівники столичного педагогічного вузу, буде вести перед у цій важливій новій справі? Доцільно було б на засіданнях кафедр обмірковувати питання про те, які саме теми з предметів, що вивчаються в педагогічних вузах, потребують екранізації. Створивши такий перелік учбових фільмів, приступити до складання анотацій, або, навіть, коротеньких сценаріїв учбових фільмів на замовлення Міністерства освіти УРСР.

В напрямку створення учбового фільмфонду для шкіл нашої республіки велику допомогу надали б наші методисти, що досконало володіють методикою викладання шкільних предметів.

Кафедра навчального кіно звертається до професорсько-викладацького складу нашого інституту: Товариші, проаналізуйте свої можливості щодо вирішення такого нагального питання, як створення учбового фільмфонду для педагогічних інститутів та шкіл України, внесіть конкретні пропозиції керівництву інституту й перетворіть їх в реальну дійсність!

В. АРХИПЕНКО

Перед виходом на широкий шлях

29 червня починаються державні екзамени на російському відділі мовно-літературного факультету заочного сектору нашого інституту.

Зараз студенти-заочники з повним напруженням готуються до цього відповідального творчого звіту перед державою.

Інститут надав нам, студентам-випускникам, велику допомогу в підготовці до державних екзаменів, організувавши цикл оглядових лекцій з тих предметів, які виносяться на екзамени.

Так, з сучасної російської мови лекції читала викладач Н. В. Сурова, з російської літератури — Л. М. Карлов, Ю. Г. Полудненко та А. М. Сафонова, з історії КПРС — Є. Ю. Кастеллі, з педагогіки — М. С. Терещенко, з методики викладання російської мови — Л. П. Біяченко.

Ці лекції в значній мірі доповнили, систематизували наші знання.

150 студентів російського відділу після успішного складання державних екзаменів поповнять славний загін радянських педагогів.

Ми, студенти-випускники, дуже вдячні викладачам, які дали нам можливість опанувати тими дисциплінами, що входять до нашого навчального плану.

Обіцяємо, що докладемо всіх зусиль у справі комуністичного виховання і навчання підростаючого покоління.

А. КОЗИРОВСЬКИЙ,
студент-випускник.

Екзамен з виробничого навчання

Просторе і світле приміщення Стайківської середньої школи Ржищівського району на Київщині заповнили десятикласники. У всіх піднесений, святковий настрій. Вони першими в школі складають екзамен з практичної роботи. І між ними зав'язується щира, відверта розмова.

— Як, Федю, ти не хвилюєшся? — запитує Валя Андрієтті Федора Чабана.

— Трохи хвилююсь, але впевнений, що екзамен складе. Адже не дарма ми два роки вивчали в школі електротехніку, — розсудливо відповів Юнак.

Життєрадісні, впевнені в своїх силах, випускники школи пригадували цікаві, захоплюючі практичні заняття, які проводив вчитель М. Д. Пономірний. Він доклав багато зусиль до того, щоб десятикласники пішли в життя добре підготовленими, могли включитися в загальнонародну боротьбу за здійснення величезних накреслених смирнічного плану.

І ось цей довгожданий час настав. Почалися екзамени. Один за одним звітують переліченими комісією учні.

В інституті проводиться велика робота по впровадженню нормативів нового комплексу ГПО II ступеня. На фото: студентки I курсу фізико-математичного факультету В. Кухарева і Л. Євсєва за оформленням таблиці задачі нормативів студентами фізико-математичного факультету.

Фото М. Шурика.

Змістовні, переконливі відповіді з теоретичних і практичних питань дають Олександр Шестопал, Валя Андрієтті, Федір Чабан та інші. Найвищий виробничий розряд присвоєно шести учням, решта — одержує треті і четверті розряди слюсарів-електриків. Всі 24 учні десятого класу успішно склали екзамен з виробничого навчання.

Молоді спеціалісти після складання екзаменів на атестат зрілості працюватимуть у рідному колгоспі та на цегельних заводах. Перед ними відкривається широкий шлях.

Борис САЦЮК,
вчитель Стайківської середньої школи Ржищівського району.

Замела червнева заметіль...

Замела червнева заметіль —
Зацвіли сріблясті осокори,
Знову серце крає давній біль,
Знову чую я твої докори:

За святу розплескану любов,
За кришталю чистого краплини,
За сльозинки, що блищали знов
На очах великих, мов в дитини...

Ти тепер далека і чужа,
І мені до тебе не добратись —
За хвилину слабість все життя
Мушу я жорстоко так каратись!

...Застигала сонця м'ясна мідь
Дотинала серце біль докорів,
І мела червнева заметіль
Над Дніпром, де квітли осокори.

Ч. РОНЧЕВИЧ,
студент V курсу дефектологічного факультету заочного відділу.

Дитяча енциклопедія українською мовою

Центральний Комітет КНУ України і Рада Міністрів УРСР прийняли постанову про переклад на українську мову «Детской энциклопедии», видання якої здійснює тепер Академія педагогічних наук РРФСР.

«Детская энциклопедия» складається з десяти томів. Своєрідність цієї енциклопедичної праці в тому, що побудована вона не за алфавітом, а за тематичним принципом. Кожний том охоплює коло питань з певної галузі знань.

Перший том «Дитячої енциклопедії» — українською мовою вийде з друку на початку 1960 року в учбово-педагогічному видавництві «Радянська школа». Тираж кожного тома — 100 тисяч примірників.

З народного гумору

ЧОМУ БАГАТО ВОДИ В МОРІ

Погнав чоловік до моря напувати волів. Не п'ють воли, а він усе привертає їх до неї, а далі й каже:

— Що за біс, чом вони не п'ють? Здається, вже й пора б. Хіба лиш сам нап'юся.

Ухопив раз — солоня, хлинув удруге — мов і солоня і гірка.

— Е, — каже чоловік, — тим же її багато, що ніякий біс не п'є!

РОЗСУДИЛИ ПО ПРАВДІ

Один чоловік довго не був у своєму селі, він од панів ховався. От зустрів він другого чоловіка з того села та й розбалакались.

— А що, — каже, — чи нема яких чуток?

— Та що? Кажуть, бог помер!

— Он що! Хто ж тепер буде світом управляти?

— Кажуть, богородиця, а інші — Микола, угодник божий.

— Де там богородиця! Не жіноче це діло! Миколай... ні! Він молебні дуже любить.

— А то, кажуть, Юрко.

— От се було б добре! Він би цих чортів панів тес...

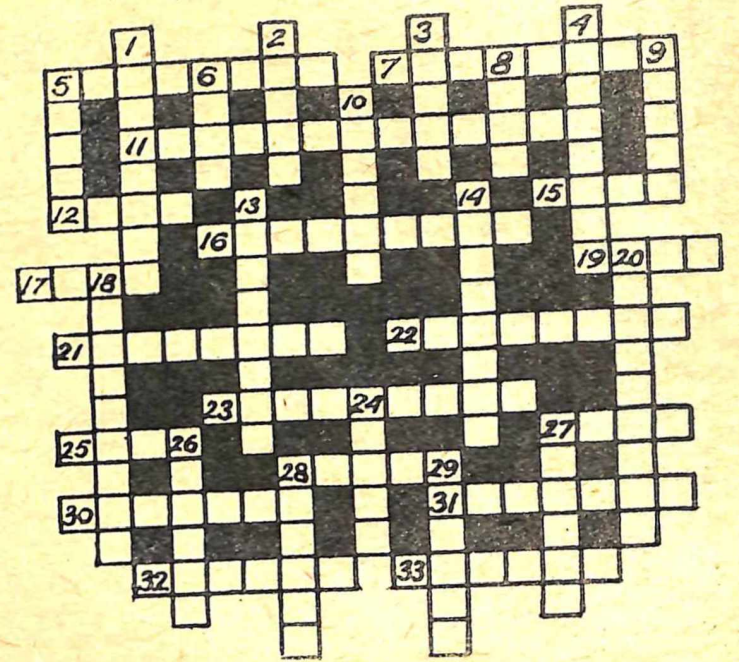
І розійшлися...

РОЗМІРКУВАВ

Мати: Васильку, дивись! Курчатко уже викльовується з яєчка!

Василько (подумавши): Але як воно туди залізло?

Кросворд

По горизонталі. 5. Графік. 7. Вид змагання. 11. Докладний опис свого життя. 12. Тонка щільна повстина. 15. Замерзші пари води у повітрі, що осідають сніжним шаром на предметах. 16. Повідомлення, передане по телеграфу. 17. Умовна азбука. 19. Столиця ОАР. 21. Молодша викладацька посада у вузах. 22. Юридична спеціальність. 23. Великий російський письменник. 25. Роман Войнич. 27. Розділовий знак. 28. Початковий момент у змаганні. 30. Записна книжка. 31. Проста речовина, яка не розкладається звичайними хімічними методами на складові частини. 32. Будинок великої станції на шляхах сполучення. 33. Група, висаджена в тил.

По вертикалі. 1. Сукупність індивідуально-психологічних властивостей людини. 2. Жива істота з групи одноклітинних. 3. Газета, що випускалася за редакцією Леніна. 4. Спеціальність будівельника. 5. Рух судна під впливом вітру або течії. 6. Рівномірне чергування. 8. Музичний інструмент. 9. Край в СРСР. 10. Шлях. 13. Сатиричне оповідання. 14. Річка в Америці. 18. Громадське свято, яке супроводжується показом якого-небудь мистецтва. 20. Документ, який дає право на обслуговування, користування. 26. Наукова ступінь. 27. Колектив осіб, які об'єдналися для сумісного життя на початках спільності майна та праці. 28. Їжа. 29. Прилад для зважування.

Склав студент I курсу фізико-математичного факультету М. СОЛОВЕЙ.

КОРОТКО

НЕЗВИЧАЙНА ПОДІЯ

Шматок льоду вагою в 50 кілограмів упав з неба на дерево на одній з центральних площ Рима. Працівник бензоколонки, який стояв біля дерева, чудом уникнув смерті. Багато осіб, які були присутні при цьому, одностайно приписали це явище... атомній бомбі. Інші заявили, що це «града».

Згодом було знайдено правильне пояснення. Це був шматок льоду, який відпав від літака, що приземлявся у Римі. Літак обледенів під час польоту на дуже великій висоті.

ПРОДУКЦІЯ, ЩО МАЄ ВЕЛИКИЙ ПОПИТ

Гудзикова фабрика «Фідіас» у Канаді має найбільші серед підприємств країни прибутки. Гудзики цієї фірми користуються надзвичайним попитом, незважаючи на відносно високу ціну. Справа в тому, що вони своїм розміром і вагою підходять до різних автоматів, не тільки телефонних, а й тих, які продають сигарети, шоколад, морозиво тощо.

ЮРИДИЧНИЙ КАЗУС

Міський суд в Чикаго (США) розглядав недавно не жив.

зовсім звичайну справу. Два маклери, які торгують «земельними» ділянками на Місяці (!), продали одну і ту ж саму ділянку двом різним покупцям. Цікаво, що суд займався лише суперечкою між маклерами і зовсім не звернув уваги на те, що обидва вони продають ділянки... на Місяці.

АКРОБАТИ МИМОВОЛІ

В японській столиці Токіо відбулися публічні виступи пожежників... з акробатики. Вони робили різні вправи і трюки на пожежних драбинах. Низька заробітна плата, яку одержують пожежники в Японії, примушує їх час від часу виступати з акробатичними вправами, щоб таким чином заробити трохи грошей.

АРИФМЕТИЧНА ЗАДАЧА

Митне управління США опублікувало звіт, з якого випливає, що за роки після другої світової війни у США були ввезені 13.000 картин відомого французького пейзажиста Камілла Коро (1796—1875). Скільки з цих картин дійсно належали пензлю Коро, якщо відомо, що протягом свого життя Коро написав лише близько 450 пейзажів.